

VOLNÝ ČAS

● Sobotní odpoledne nebo večer je možné si ve Svitavách zpříjemnit pobytem v sauně. Od 14 do 17 hodin se mohou saunovat ženy, poté je sauna otevřena všem. I se zapůjčením ručníku zaplatíte za hodinu a půl 110 Kč. Skupina lidí si může také saunu zamluvit ve večerních hodinách pouze pro sebe. Devadesát minut pak vyjde na 630 Kč pro všechny dohromady. Rezervace je možná na telefonu 723 875 051.

● Protáhnout si tělo lze na kryté horolezecké stěně. Za dvouhodinový trénink se vybírá 60 Kč a stěna je otevřená kaž-

dý všední den až do desáté hodiny večer. Víkendové otevírací hodiny se mění podle aktuálního programu a je vhodné si je dopředu zjistit na telefonu 461 530 266.

● Při výletu do Svitav určitě neprohloupí ten, kdo si s sebou vezme brusle. Za dvacetikorunu si lze v sobotu i v neděli od 14 do 16 zabruslit na místním zimním stadiónu.

V sobotu je navíc kluziště otevřené i večer od 19 do 21 hodin. A že máte brusle zaprášené a tupé? Nevadí, za patnáct korun vám je na stadiónu nabrousí.

POSTAVA KRAJE

Oskar Schindler – díky filmu Stevena Spielberga nejslavnější svitavský rodák a také zřejmě největší turistická atrakce.

28. 4. 1908 – narodil se ve Svitavách

1937 – pracuje pro německou výzvědnou službu Abwehr

1938 – zatčen za špionáž proti Československu, po Mnichovu propuštěn

1939 – řídí továrnu v Krakově a začíná využívat práce Židů z ghetta

1943 – krakovské ghetto je zlikvidováno a Schindlerova továrna se přesouvá do koncentračního tábora v Plaszově

1944 – tábor v Plaszově se ruší a vzniká „Schindlerův seznam“ Židů „nepostradatelných pro chod závodu důležitých pro říši“.

Židé se přesunuli do tábora v Brněnci

1945 – 1949 – žije ve Švýcarsku a v Německu, v Československu je po něm zahájeno pát-

rání jako po nacistickém zločinci

1949 – odjíždí do Argentiny

1958 – vrací se do Německa

1963 – v Izraeli je prohlášen spravedlivým mezi národy

1974 – umírá ve Frankfurtu nad Mohanem, je pohřben v Izraeli na hřbitově na hoře Sion.

V roce 1963 se Schindlerovi dostalo největšího ocenění jeho činu. Byl v Jeruzalémě jako jediný nacisty jmenován spravedlivým mezi národy. Obdržel také významná ocenění z Vatikánu, od vlády Spolkové republiky Německo a mírovou cenu Martina Bubera. Často byl zván do Izraele mezi své bývalé dělníky.

Schindlerova pamětní deska ve Svitavách

FOTO: VÁCLAV TRACHTA

Ukázky typické architektury někdejších Sudet

→ motným závěru filmu si Szymon Jereth nechal vytrhnout zlatý zubní můstek. Židé z něho vyrobili a darovali Schindlerovi prsten, na který zlatník Hersch Licht vyryl prostý vzkaz: Děkujeme. Tuto událost líčí film vcelku věrně. Spielberg však už nedopověděl poněkud smutnou pointu celé epizody. Za necelých dvacet let musel ten samý zlatník vyrobit v roce 1962 pro Schindlera nový zlatý prsten. Ten původní z lágru v Brněnci totiž alkoholik Schindler propil.

Kdo zavřel oprýskanou bránu?

Ačkoli je Schindler natolik kontroverzní postavou, že ho radní Pardubického kraje raději vyškrtli z oficiálního seznamu slavných rodáků regionu, jako lákadlo na turisty funguje i bez úředního požehnání. Putování po jeho stopách můžete začít na výpadovce ze Svitav do Poličky. Právě tady stojí domek s číslem popisným 24, kde se v roce 1908 Oskar Schindler

narodil. Když přejdete silnici do protějšího parku Jana Palacha, přijdete k pamětní desce, kterou v roce 1994 svitavská radnice Schindlerovi odhalila. Dvě šikmé stěny z hrubých žulových kamenů vytvářejí ve svém průsečíku šesticípu Davidovu hvězdu, nad kterou je zasazena deska s nápisem „Nezapomenutelnému zachránci životů 1200 pronásledovaných Židů.“

Od parku se vyplatí přejet do nedalekého Brněnce, který leží jen několik kilometrů na jih od Svitav. Tady stojí továrna, do které Schindler převezl z polského koncentračního tábora Plaszov „své“ Židy. Do někdejší Schindlerovy fabriky se turisté sice nedostanou, ale leccos lze například zahlédnout ze zarostlé louky na levém břehu mezi řekou a železniční tratí. Kromě socialistické dostavby se totiž areál od konce války příliš nezměnil. Zdi výrobních hal z režných pálených cihel, velká průmyslová okna členěná do malých čtvercových skleně-